

**Opinia Konfederacji Lewiatan w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy
o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw
(druki sejmowe nr 3279 i 3372, druk senacki nr 1032)**

Jako przedsiębiorcy zrzeszeni w Konfederacji Lewiatan wyrażamy zadowolenie, że nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii została przyjęta jednogłośnie przez Sejm. Jest to ważny krok w rozwoju sektora OZE i dostosowaniu polskiego prawa do wymogów unijnych. Przyjęcie nowych przepisów bez głosów przeciwnych świadczy o szerokim poparciu dla promowania odnawialnych źródeł energii w Polsce.

Konfederacja Lewiatan popiera zmiany zaproponowane w ustawie. Projekt kompleksowej nowelizacji został opracowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w celu wdrożenia przepisów unijnej dyrektywy o odnawialnych źródłach energii (RED II) do polskiego porządku prawnego. Stanowi ważny krok w kierunku zwiększenia udziału energii odnawialnej w polskim miksie energetycznym i realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

Zapewnienie stabilności i jasnych ram prawnych dla inwestorów w sektorze OZE jest kluczowe dla tworzenia nowych miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia celów klimatycznych. Dlatego ważne jest, aby Senat podjął działania umożliwiające szybkie przyjęcie nowelizacji ustawy, zapewniając tym samym stabilność i przewidywalność dla branży OZE. Apelujemy więc do Senatu o szybkie procedowanie nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii, tak aby została ona przyjęta jeszcze przed zakończeniem obecnej kadencji.

Ważnym elementem ustawy jest również modernizacja instalacji odnawialnych źródeł energii oraz wsparcie operacyjne dla instalacji OZE, którym upływa 15-letni system wsparcia. Sygnalizujemy, że w tym zakresie konieczne będzie jednak wprowadzenie zmian, które poprawią funkcjonowanie przepisów o modernizacji i wsparciu operacyjnym. Mamy nadzieję, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska jak najszybciej wypracuje wspólnie ze środowiskiem przedsiębiorców odpowiednie udoskonalenie przepisów. Projekt uwzględnia także rozwój hybrydowych instalacji OZE. Także w tym zakresie sygnalizujemy potrzebę dalszych prac nad udoskonaleniem regulacji.

Wprowadzenie nowych przepisów dotyczących wsparcia operacyjnego wytwarzania biometanu i spółdzielni energetycznych stanowi ważny kamień milowy, zgodny z Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności. Jest to istotny krok w realizacji reformy mającej na celu poprawę warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii.

LEWIATAN

W zakresie pożądaných zmian w ustawie o odnawialnych źródłach energii Konfederacja Lewiatan sygnalizuje także pilną potrzebę poprawienia niedoskonałych zasad zmiany ceny skorygowanej w wyniku:

- 1) zmiany mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji biogazowych. Zgodnie z nowelizacją wzrost mocy zainstalowanej skutkuje spadkiem ceny skorygowanej (co jest oczywiste), ale jej obniżenie już nie skutkuje odpowiednim dostosowaniem ceny in plus (częsta sytuacja w przypadku biogazu składowiskowego, w wyniku spadku wydatku biogazu z wysypiska);
- 2) obniżenia poziomu otrzymanej i wykorzystanej pomocy inwestycyjnej (dotacji) w wyniku oszczędnego przeprowadzenia procesu inwestycyjnego lub rezygnacji z dotacji (np. w przypadku trudności w wyłonieniu odpowiedniego wykonawcy za akceptowalną cenę). Zgodnie z obecnymi przepisami oraz nowelizacją nie skutkuje to odpowiednią korektą in plus ceny za MWh energii.

Procedowana ustawa pozwala zaadresować niektóre obszary niejasne, które nieuregulowane pozostawiłyby inwestorów, jednostki samorządu terytorialnego, a także odbiorców energii wobec dylematów w stosowaniu obowiązującego prawa. Szansą na zapewnienie spójności jest odpowiednia koordynacja przepisów różnych ustaw z planowanym przesunięciem uruchomienia operacyjnego Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii o rok. W tym zakresie, niezbędne jest odpowiednie przesunięcie powiązanych terminów, m.in. daty wejścia w życie art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 553), dalej jako „Ustawa wiatrakowa”, w zakresie przeznaczenia co najmniej 10% mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej do objęcia przez mieszkańców gminy (vide dodawany art. 6g). Wdrożenie operacyjne CSIRE i możliwość rozliczeń prosumentów wirtualnych jest niezbędna, by projektowane rozwiązanie było możliwe do realizacji poprzez zaproponowanie stosownych rozwiązań mieszkańcom gmin, w których lokalizowane będą nowe elektrownie wiatrowe. Ze względu na przesunięcie wdrożenia operacyjnego CSIRE, art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych powinien wejść w życie w analogicznym terminie, tj w lipcu 2025 r.

Zwracamy również uwagę na potrzebę zapewnienia możliwości przyszłego repoweringu¹ oraz ładu przestrzennego w otoczeniu istniejących elektrowni wiatrowych. Ustawa wiatrakowa wprowadziła zmiany w zasadach lokalizowania inwestycji w zakresie lądowych elektrowni wiatrowych, zgodnie z art. 12 wyłączając stosowanie przepisu z art. 4. ust 4. W konsekwencji, ustawodawca dopuszcza realizację zabudowy mieszkalnej albo o funkcji mieszanej w odległości mniejszej niż 700 m od istniejących elektrowni wiatrowych, bowiem kryterium odległościowe określone w art. 4 ust 4 Ustawy wiatrakowej nie będzie obowiązywało przy ich lokalizowaniu. Istotne jest w tej sytuacji wyjaśnienie, czy kryterium lokalizacyjnym dla takiej zabudowy będzie poziom hałasu, a także w jaki

¹ Repowering rozumiemy jako częściowe lub całkowite zastąpienie istniejącej instalacji OZE nową, o większej mocy i wydajności.

LEWIATAN

sposób organy gminy lub nadzoru budowlanego miałyby je stosować. Budzi to obawy w kontekście procedowanych obecnie zmian *projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw* (druk sejmowy nr 3336), dalej jako „Projekt ustawy – Prawo budowlane, obejmującej m.in. likwidację możliwości wnoszenia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej sprzeciwu do zgłoszenia budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego o powierzchni powyżej 70 m² prowadzonej w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych inwestora (art. 1 pkt 14 lit. g Projektu ustawy – Prawo budowlane w zakresie dodawanego art. 30 ust. 5ja). Widzimy potrzebę zapewnienia czy i na podstawie jakich przepisów będzie zachowany ład przestrzenny w pobliżu istniejących elektrowni wiatrowych. Zwracamy uwagę, że w razie lokalizowania budynków mieszkalnych albo o funkcji mieszanej w odległości mniejszej niż 700 m od istniejącej elektrowni wiatrowej, w wielu przypadkach wykluczy to możliwość przyszłego zastąpienia mocy wytwórczych OZE jednostkami nowocześniejszymi w procesie repoweringu.

Analizując kwestie wdrożenia dyrektywy RED II, warto także odnotować inne propozycje przyspieszające rozwój zielonej energetyki w Polsce. **Pilne wprowadzenie regulacji dotyczących cable pooling stanowi kluczowy etap w przyspieszeniu rozwoju odnawialnych źródeł energii.** To pozwoli na bardziej efektywne i wydajne wykorzystanie zasobów oraz infrastruktury, co przyczyni się do zwiększenia pojemności sieci, redukcji kosztów instalacji i ograniczenia opóźnień związanych z uzyskiwaniem zezwoleń. Wprowadzenie takiej regulacji ma ogromne znaczenie i przyniesie znaczące korzyści dla sektora energetyki odnawialnej, przyspieszając naszą transformację w kierunku bardziej zrównoważonej przyszłości.

Wnioski płynące z prac nad wdrożeniem dyrektywy RED II powinny być wykorzystane jako wartościowe doświadczenie, które przyspieszy przyjęcie kolejnej kluczowej dyrektywy RED III. Jest to istotne dla dalszego przyspieszenia transformacji energetycznej w Polsce. Jako Konfederacja Lewiatan doceniamy zawarte w ustawie rozwiązania, ale jednocześnie uważamy, że w toku dalszych prac nad nią istnieje kilka aspektów, które warto poddać poprawkom. Chcielibyśmy podziękować za przygotowanie tej koniecznej inicjatywy legislacyjnej i wyrazić naszą gotowość do dalszej merytorycznej współpracy nad udoskonalaniem regulacji regulujących obszar kluczowy dla sukcesu transformacji polskiej gospodarki w kierunku gospodarki niskoemisyjnej dzięki rozwojowi odnawialnych źródeł energii.

Konfederacja Lewiatan jest niezależną organizacją pracodawców o profilu eksperckim i będzie kontynuować swoje zaangażowanie i współpracę z rządem, parlamentem i innymi zainteresowanymi stronami w celu promowania rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz osiągnięcia naszych celów związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem. Dążymy do budowania efektywnego i konkurencyjnego sektora OZE, który przyniesie korzyści zarówno dla gospodarki w procesie jej dekarbonizacji, jak i dla środowiska naturalnego. Nasza organizacja jest zainteresowana nie tylko projektem nowelizacji ustawy o OZE, ale także we wszystkich pracami legislacyjnymi dotyczącymi

LEWIATAN

rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce. Jesteśmy przekonani, że merytoryczny dialog i współpraca sektora publicznego z prywatnym będą kluczowe dla osiągnięcia optymalnych rozwiązań, które przyczynią się do dynamicznego rozwoju sektora OZE w naszym kraju.

Zapewnienie odpowiednich ram prawnych i stworzenie korzystnego środowiska inwestycyjnego dla sektora OZE wymaga dalszych prac i zaangażowania. Jesteśmy gotowi aktywnie uczestniczyć w tych działaniach, aby wspólnie tworzyć efektywne regulacje, które będą sprzyjały inwestycjom, tworzeniu nowych miejsc pracy i przyspieszeniu transformacji energetycznej.